

Uzraudzība

Publicēts: 19.03.2020.

Atjaunināts: 05.07.2023.

Gaiss

Veselības inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) sagatavotajai informācijai par ārtelpu un iekštelpu gaisa kvalitātes jautājumiem ir informatīvs raksturs. Inspekcija neveic ārtelpu gaisa kvalitātes uzraudzību Latvijā, bet, sagatavo un sniedz informāciju par konkrētas piesārņojošas vielas ietekmi uz cilvēka veselību, ja tiek saņemts pieprasījums no Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" par normatīvos noteikto normatīvo pārsniegumu (saskaņā ar 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” [43.punktu](#)).

Inspekcija uzrauga arī vēdināšanas režīma izpildi izglītības iestādēs (ņemot vērā iestādē sniegto informāciju par vēdināšanas režīmu, kā arī subjektīvo gaisa kvalitātes novērtējumu, bez mērinstrumentu izmantošanas) saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām higiēnas prasībām izglītības iestādēm.

Inspekcija ir realizējusi Pasaules Veselības organizācijas (PVO) pētījuma „Skolu iekštelpu gaisa kvalitāte” iekštelpu vides kvalitātes (tajā skaitā CO2 koncentrācija klašu telpās laikā, kad tajās uzturas skolēni) apsekojumu 18 Latvijas skolās un 2017.-2022.gadā veiks līdzīgu pētījumu Veselības ministrijas ESF Projekta “Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” plānotās aktivitātes Nr. 6.1.16. „Izglītības iestāžu vides kvalitātes un drošuma pētījums” ietvaros, apsekojot vēl papildus aptuveni 109 skolas (katrā skolā 2-3 klases).

Gaisa kvalitātes mērījumi Latvijā

Gaisa kvalitātes monitoringu nodrošina Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "[Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs](#)" (turpmāk – LVĢMC). Minētajā lapā var iegūt gan [operatīvo gaisa kvalitātes informāciju](#), kā arī LVĢMC speciālistu ikmēneša novērtējumu par gaisa kvalitātes situāciju Latvijas pilsētās, kurās tiek veikts monitorings, un gada apkopojošos ziņojumus.

Rīgas pašvaldība arī nodrošina divu gaisa kvalitātes monitoringa staciju darbību. Vairāk informācijas Rīgas Domes Mājokļu un vides departamenta [Vides pārvaldes](#) tīmekļvietnē.

Rīgas brīvosta nodrošina putekļu daļiņu PM10 monitoringu tās teritorijā.

Kā arī citi uzņēmumi Rīgas Brīvostas teritorijā veic (2015. gada dati) putekļu daļiņu PM10 un PM2.5, benzola un nepārtrauktu smaku monitoringu.

Interesanti fakti

2016.gada rudenī PVO izveidoja un izplatīja globālo informatīvo kampaņu „BreatheLife”, lai palielinātu sabiedrības informētību par gaisa piesārņojumu kā galveno veselības un klimata risku. „BreatheLife” vada PVO sadarbībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmu (UNEP). Kampaņā tiek uzsvērti gan praktiski stratēģiski politiski pasākumi, ko var ieviest pilsētās (mājokļu, transporta, atkritumu un enerģētikas jomā), gan pasākumi, ko var ieviest paši indivīdi, lai veicinātu gaisa kvalitātes pozitīvas izmaiņas (piemēram, pārtraukt atkritumu dedzināšanu, veicināt pārvietošanos ar velotransportu un kājām, zaļo zonu uzturēšana). Kampaņas ietvaros ir izveidots interaktīvs rīks, kas ļauj noskaidrot gaisa kvalitāti un tā ietekmi uz personu veselību pasaules pilsētās. Sīkāk iepazīties ar rīku var [šeit](#).

[Iekštelpu gaiss](#)

- [Izglītības iestāžu vides kvalitātes un drošuma pētījuma 1. posma rezultāti](#)
- [Izglītības iestāžu vides kvalitātes un drošuma pētījuma 2. posma rezultāti](#)
- [PVO pētījuma "Skolu iekštelpu gaisa kvalitāte" apsekojuma rezultāti Latvijas skolās 2015./2016. mācību gadā](#)
- [SINPHONIE projekta - skolu iekštelpu piesārņojuma un veselības novērojumu tīkls Eiropā - Gala ziņojuma kopsavilkums](#)
- [Iekštelpu gaisa kvalitāte: riska novērtēšana, iekštelpu gaisa kvalitātes vadlinijas - izvēlētiem piesārņotājiem](#)
- [Iekštelpu gaisa kvalitāte: mitrums un pelējums – veselības riski, preventīvie un korektīvie pasākumi](#)

Āra gaiss

- [Ārtelpu gaisa ietekme uz cilvēka veselību](#)
- [Gaisā suspendēto cieto daļiņu ietekme uz veselību](#)

<https://www.vi.gov.lv/lv/uzraudziba-0>